

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/15984

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 1304

18 Ekim 2010

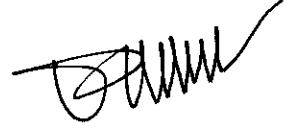
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7/15984)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: T.B.M.M. Başkanlığının 05.10.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02- 25222 sayılı yazısı.

İzmir Milletvekili Sayın Kemal ANADOL'un tarafıma tevcih ettiği 7/15984 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

EK-1 Önerge Cevabı (2 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :	Bilgi :
TBMM Bşk.	Başbakanlık

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL ANADOL'UN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/15984)

Sorular 1-3:

İstanbul Avrupa Yakası Elektrik Dağıtım ihalesinin 2.9, Gediz Elektrik Dağıtım ihalesinin ise 1.9 milyar dolarla sonuçlanması üzerine açıklama yapan Elektrik Mühendisleri Odası Başkanı Cengiz Göltaş, bunun "elektriğe zam" olarak halka yansıyacağını belirtti. Göltaş, basına yansıyan demecinde, her ne kadar Türkiye'de elektriğin fiyatını Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu belirlese de, elektriğe uygulanan politikanın maliyet bazlı fiyat politikası olduğunu belirterek; "Dağıtım şirketleri satın aldıkları elektriğin fiyatına kendi işletme giderlerini, kayıp - kaçakları, yaptıkları yatırımın bedelini, o yatırım için aldıkları kredileri, o kredilerin faizini şişirerek eklerler. Sonra da elektriğin maliyeti bu oldu deyip, maliyet bazlı fiyat politikası sayesinde misliyle tüketiciye yansıtırlar" dedi. Bu bağlamda;

- Söz konusu elektrik dağıtım ihalelerini alan firmalar, kullandıkları kredileri ve faizlerini elektriğin maliyetine ekleyerek, bunun fiyatlara yansımaları sağlayacaklar mı?
- Elektriğin maliyetinin doğru belirlenmesi için firmaların beyanının ötesinde, vatandaşların çıkarını gözetken bir kontrol mekanizması var mı? Varsa bu mekanizma nasıl işliyor?
- Bu elektrik dağıtım özelleştirmelerinde kullanılan krediler ve faizlerinden dolayı önümüzdeki süreçte elektriğe zam gelecek mi?

Cevaplar 1-3:

Elektrik Dağıtım A.Ş.'leri (EDAŞ), %100 oranındaki hisselerinin blok olarak satılması yöntemi ile özelleştirilmekte olup, tarifeler belirlenirken EDAŞ'ların gelir tabloları esas alınmaktadır. Yürürlükte bulunan mevzuat esas alınarak tarifeler belirlenirken, hedeflenen kalite standartlarında şirketlerin verimli çalışmaları teşvik edilerek elde edilen değerlerin bir kısmının tüketicilere yansıtılarak paylaşımı öngörülmektedir. 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa dayanılarak çıkarılan ikincil mevzuat kapsamında nihai tüketici elektrik fiyatını oluşturan tarife bileşenleri aşağıda verilmiştir.

Temel Tarife Bileşenleri

Perakende Enerji Satış Tarifesi
Dağıtım Sistem Kullanım Tarifesi
Perakende Satış Hizmeti Tarifesi
İletim Bedeli

Düzenleyici Kontrol Mekanizması

Fiyat Tavanı
Gelir Tavanı
Gelir Tavanı
Gelir Tavanı

Dağıtım sistemi kullanım tarifesine ve perakende satış hizmeti tarifesine esas olacak ikinci uygulama dönemi gelir gereksinimleri; 2011- 2015 dönemi düzenlemeye esas net işletme gideri, yatırım harcamasına ilişkin itfa tutarı ile itfa edilmemiş yatırım tutarına ilişkin alternatif maliyetten oluşmaktadır. Düzenlemeye esas net işletme giderinin belirlenmesinde, Gelir ve Tarife Düzenlemesi Kapsamında Düzenlemeye Tabi Unsurlar ve Raporlamaya İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğin (Tebliğ);

1) 3 üncü maddesinde yer alan "Düzenlemeye esas net işletme gideri, düzenlemeye esas işletme giderlerinden düzenlemeye esas tarife dışı işletme gelirlerinin düşülmesi ile bulunur; düzenlemeye esas olmayan işletme gelir ve giderleri hesaplama dahil edilmez."

2) 4 üncü maddesinde yer alan "Düzenlemeye esas işletme gideri, Tek Düzen Hesap Sistemi çerçevesinde,

- a) Satışların Maliyeti hesap grubunda izlenen ve söz konusu faaliyetle doğrudan ilgili olarak oluşması beklenen amortisman giderleri hariç olmak üzere personel, bakım, onarım, malzeme, dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler gibi maliyet kalemleri,
- b) Faaliyet Giderleri hesap grubunda izlenen amortisman ve finansal kiralama giderleri hariç olmak üzere dolaylı maliyetlerden ilgili faaliyete düşen payları,
- c) Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar hesap grubunda ve Olağandışı Gider ve Zararlar hesap grubunda izlenen giderler arasında Kurum tarafından faaliyet için gerekli bulunanları, kapsar."

3) 5 inci maddesinde yer alan “Düzenlemeye esas tarife dışı işletme gelirleri, aşağıda yer alan gelirlerden oluşur;

- a) Düzenlemeye esas işletme giderinin hesaplanmasında dikkate alınan gider unsurundan kaynaklanan tarife dışı işletme gelirleri,
- b) Düzenlemeye esas yatırım harcamasının hesaplanmasında dikkate alınan harcamalarla tesis edilmiş varlıklardan elde edilen gelirler,
- c) Birinci uygulama dönemi öncesinde tesis edilmiş duran varlıklardan sağlanan kira, iştirak ve bağlı ortaklıklardan sağlanan temettü ve benzeri gelirler,
- d) Bağış ve benzeri gelirler.” hükümleri çerçevesinde işlem tesis edilmekte ve Tebliğin 7 nci maddesinde yer alan “Gerçekleşen düzenlemeye esas işletme giderlerinin, onaylanmış düzenlemeye esas işletme giderlerinin üzerinde ya da altında oluşması durumunda, ortaya çıkan fark gelir ve tarife düzenleme hesaplamalarında dikkate alınmaz.” hükmü uygulanmaktadır.

Düzenlemeye esas net yatırım harcamasının belirlenmesinde, Tebliğin;

1) 8 inci maddesinde yer alan “Düzenlemeye esas net yatırım harcaması, düzenlemeye esas yatırım harcamalarından, düzenlemeye esas olan varlık satış gelirleri ile düzenlemeye esas kullanıcı katılımlarının düşülmesi ile bulunur; düzenlemeye esas olmayan varlık satış gelirleri ve yatırım harcamaları hesaplama dahil edilmez.”,

2) 9 uncu maddesinde yer alan “Düzenlemeye esas yatırım harcamaları, faaliyet ve/veya alt faaliyetin yürütülmesi için yapılması zorunlu olan yatırım harcamaları ile yatırım harcaması niteliğindeki diğer harcamalardan oluşur.

Yatırım harcamaları, harcamaya ilişkin varlıkların kullanıma hazır hale geldiği veya kullanılmaya başlandığı tarife yılı itibarıyla, kur farkı, vade farkı, faiz ve benzeri finansman gideri unsurları dikkate alınmaksızın, söz konusu tarife yılına ait hesaplamalarda düzenlemeye esas yatırım harcaması olarak dikkate alınır.” hükümleri çerçevesinde işlem tesis edilmektedir.

Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin yatırım planlarının hazırlanması, onaylanması ve gerçekleştirmelerin izlenmesinde, “Elektrik Piyasasında Dağıtım Sistemi Yatırımlarının Düzenlenmesi ve Planlardaki Gerçekleşmelerin Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik” hükümleri uygulanmaktadır.

Perakende enerji satış tarifesi ise Yüksek Planlama Kurulu’nun 14.02.2008 tarih ve 2008/T-5 sayılı kararı ile kabul edilen Enerji KİT’lerinin Uygulayacağı Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Mekanizmasının Usul ve Esasları çerçevesinde üçer aylık dönemler halinde düzenlemeye tabi tarifeler üzerinden enerji alan tüketicilerin ihtiyacı için alınan enerjinin tavan fiyatı, hedef kayıp-kaçak oranı ve bu faaliyet için belirlenmiş olan brüt kar marjı oranını içerecek şekilde belirlenmektedir.

Dolayısıyla yukarıda da ayrıntılı bir şekilde açıklandığı üzere dağıtım ihalelerini alan firmaların kullandıkları krediler ve faizlerini yürürlükteki mevzuat dahilinde tarifeye yansıtılmaları söz konusu olmadığı gibi bunun önümüzdeki dönemde elektrik fiyatlarına zam olarak etki yapacağı yolundaki görüşlere de Bakanlığımızca katılmamaktadır.